

Vad'ovské novinky

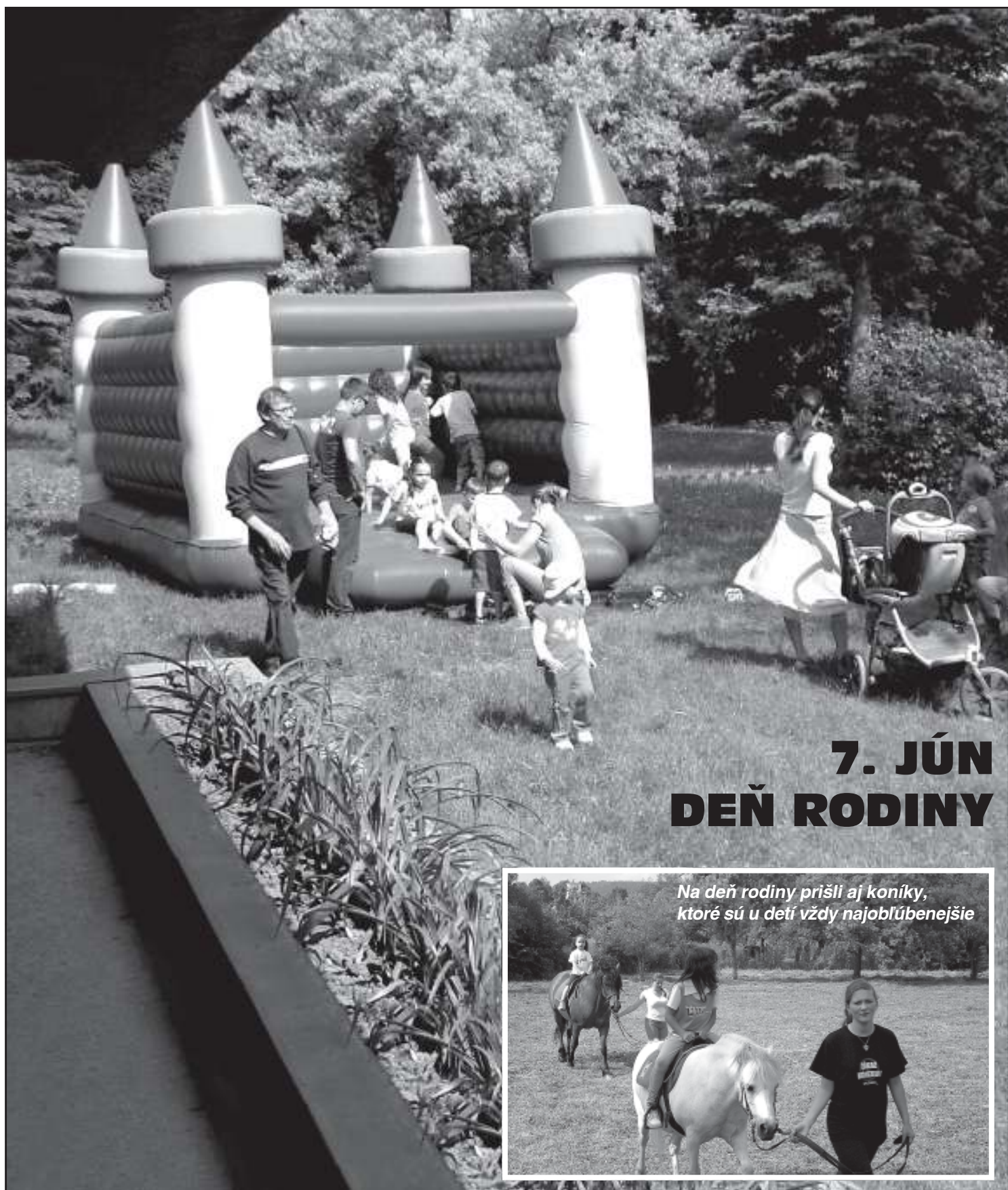

Noviny obce Vad'ovce

*

ročník VII.

1/2013

7. JÚN DEŇ RODINY

*Na deň rodiny prišli aj koníky,
ktoré sú u detí vždy najobľúbenejšie*

Milí spoluobčania,

v rukách máte „Vaďovské novinky“, v ktorých Vám prinášame spätný pohľad na dianie v našej obci v prvom polroku 2013. Tak si teda spoločne zaspomínajme na to, čo sme spolu prežili, čo nás tešilo a čo nás trápilo.

Možno povedať, že nič nás v minulom polroku nepotrápilo tak, ako počasie. Najskôr zima od nás nie a nie odísť - veď snežilo ešte aj na Veľkú noc, neskôr nastúpilo leto a slnko nám všetkým ukázalo svoju moc. Padali teplotné rekordy, takže sme sa tu cítili ako v tropickom podnebnom pásme.

Ale ešte bolo čosi, čo nás trápilo rovnako, ako vrtochy počasie – cesta medzi Vaďovcami a Starou Turou. Napriek našej petícii, ktorú podpísalo viac ako 500 osôb, sa dlho, dlho, nič nedialo. Cesta bola v havarijnom stave, ale správcovi komunikácie to evidentne neprekážalo. Túto nepriaznivú situáciu sa podarilo zvrátiť až po viacnásobných urgenciách a rokovaniach s pracovníkmi údržby ciest TSK a poslancami TSK, ktorí nám napokon pomohli presadiť rekonštrukciu cesty. Touto cestou by som chcela veľmi poďakovať za pomoc p. Mgr. Dušanovi Bublavému, poslancovi NR SR a TSK, p. Ing. Jaroslavovi Baškovi, poslancovi NR SR a TSK, p. Ing. Anne Halinárovej, prednostke ObÚ Nové Mesto nad Váhom a poslankyňi TSK a Ing. Jurajovi Gavačovi, poslancovi TSK, za ich podporu a pomoc pri zabezpečení opravy cesty. Bez ich pomoci by sme snáď po jamách chodili dodnes. V blízkej budúcnosti je plánovaná ďalšia rekonštrukcia vozovky, čaká sa však na definitívne potvrdenie schváleného rozpočtu TSK na tento rok.

V uplynulom polroku sme začali svojpomocne budovať zberný dvor v priestoroch za obecným úradom. Zberný dvor je pre každú obec veľmi dôležitý, pretože odpadu je z roka na rok viac a viac. Som rada, že obec dostala na podporu separovaného zberu od Environmentálneho fondu dotáciu vo výške 101 650 eur. Z dotácie bol zakúpený traktor s vlečkou a dva veľkokapacitné kontajnery. To všetko prispieje k zlepšeniu situácie v zbere separátov v obci. Je mi ľúto, že napriek tomu, že sme už 4-krát žiadali i o podporu na výstavbu zberného dvora, naše žiadosti neboli podporené. Možno sa nám to podarí v budúcnosti, našich snáh sa nevzdávame, lebo je potrebné mať poriadok i v takej oblasti, ako je odpad. V tejto oblasti máme ešte všetci čo zlepšovať, veď je ešte medzi nami veľa spoluobčanov, ktorí sa správajú najmä pri separovaní plastov nezodpovedne. Vkladajú do mechov použité plienky alebo hygienické vložky, čo našim pracovníkom veľmi komplikuje prácu pri ich ďalšom spracovaní. V budúcnosti budeme viac sledovať, čo kto odovzdáva a budeme požadovať od občanov zodpovednejší prístup. V dnešných novinkách máte aj návod na zber zmesových plastov, ktorý si prosím veľmi pozorne prečítajte, aby ste vedeli, ako postupovať. Som veľmi rada, že sme našli odberateľa aj na zmesový plast, čo by nám malo veľmi odľahčiť naše kuka nádoby. Je v tom však háčik – keď niektorí z nás nebudú správne separovať a budú do mechov vhadzovať aj odpad, ktorý tam nemá čo robiť, odberateľ nám odpad nebude odberať. Takže závidí od každého z nás, či sa v separácii odpadov pohneme dopredu, alebo pôjdeme späť. Zber zmesových plastov bude spustený ne skúšobnú dobu, v ktorej sa ukáže, či sme ochotní a schopní zodpovedne separovať plastový odpad a pomôcť zlepšeniu životného prostredia v našej obci i krajine. Som optimistka a verím, že to zvládneme.

Vážení spoluobčania, želám Vám veľa zábavy pri čítaní našich „Vaďovských noviniek“

Alžbeta Tuková, starostka obce

Z rokovania obecného zastupiteľstva

Rokovanie obecného zastupiteľstva – 25.3.2013 – boli prerokované nasledovné body:

- VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Vaďovce
- Prenájom pozemku Mgr. Šumichrastovej
- Výmena pozemkov vo vlastníctve obce s Mgr. Žáčkovou
- Odkúpenie pozemku do vlastníctva obce
- OZ neodsúhlasilo poskytnutie financií pre ZŠ Kostolné, nakoľko sa nejedná o centrum voľného času
- Pre čerpanie krátkodobého úveru na realizáciu projektu rekonštrukcie verejného osvetlenia bola z ponúk vybraná VÚB banka

Rokovanie obecného zastupiteľstva dňa 20.6.2013 sa zaoberalo nasledovnými bodmi:

- Bol prijatý záverečný účet obce za rok 2012 bez výhrad a poslanci OZ určili, že prebytok rozpočtu obce sa použije na tvorbu rezervného fondu vo výške 20 000 eur
- Poslanci obecného zastupiteľstva:**
 - Schválili výšku platu starostky obce, ktorý ponechali v pôvodnej výške
 - Schválili odkúpenie časti pozemku pod obecnými nájomnými bytmi, ktorý patrí Slovenskému pozemkovému fondu
 - Odsúhlasili výmenu pozemkov obce s p. Annou Slobodovou
 - Schválili podpis zmluvy s f. Ekoplatika Nitra na odber plastového odpadu
 - Schválili príspevok na organizovanie slávností bratstva Čechov a Slovákov na Javorine
 - Vzali na vedomie správu o výsledkoch školskej inšpekcie v MŠ
 - Vzali na vedomie správu o činnosti hlavnej kontrolórky obce za rok 2012
 - Odsúhlasili opravu kanála na Dolnom konci
 - Odsúhlasili príspevok na športovú činnosť Christófera Mudraninca
 - Odsúhlasili predĺženie nájomných zmlúv v bytovom dome C a A

Rozpočet obce na rok 2013

Prijmy	v tis.:
Daňové príjmy	161
Nedaňové príjmy	54
Tuzemské granty a transfery	35
Zostatok prostriedkov z minulých rokov	38

Výdavky v tis.:

Verejná správa	101
Ochrana pred požiarmi	1
Cestná doprava	4
Nakladanie s odpadmi	6
Rozvoj obce	3
Verejné osvetlenie	9
Rekreačné a športové služby	6
Kultúrny dom, knižnica, kultúra	5
Miestny rozhlas	1
Dom smútku	1,5
Predškolská výchova	40
Základné vzdelanie	54
Školské stravovanie	15
Sociálne zabezpečenie	1,5

Prostriedky z minulých rokov sú uložené v Prima Banke a vo VUB

Zo základnej a materskej školy

KDE BOLO, TAM BOLO...

...tako by sa mala začínať každá dobrá rozprávka...

Takže ešte raz: Kde bolo, tam bolo, bola jedna krajina, v tej krajine dedinka, v tej dedinke škola, malá, pekná rozprávková... A v tej škole, ako sa na poriadnu školu patrí, boli deti – usmiate, šanti-

Absolventi našej Materskej škôlky

vé, hravé... a z čoho sa tešili? Predsa z toho, že školu majú a zo všetkého, čo v nej prežívajú... Neveríte? Tak počúvajte... Školský rok 2012/2013 sa začal tak, ako je zvykom – slávnostným otvorením, imatrikuláciou prvákov a pomalým zoznamovaním sa detí, zoznamovali sa medzi sebou navzájom a zoznamovali sa i s novými vedomosťami. Všetko prežívali spolu. Ale popri svojej radosťi, snažili sa nezabúdať ani na druhých, preto si v októbri – Mesiaci úcty k starším – pripravili darčeky a kultúrny program pre jubilujúcich občanov obce. Jesenné obdobie zavŕšili lampiónovým sprievodom „Plamienky vďaky“, ktorým sa chceli spolu s ostatnými poďakovať zemi za úrodu. V decembri sa opäť stretli i mimo školy – v Kultúrnom dome vo Vaďovciach, aby spoločne pozdravili vzácneho hosťa – Mikuláša, priniesol všetkým deťom darčeky a zabavili sa spolu pri vianočnom punči. Ešte pred vianočnými sviatkami deti stihli exkurziu vo firme OXYMAT, pripravili a odovzdali tu pozdrav formou projektu „OXYMAT očami detí“. So starým rokom sa naše deti rozlúčili prostredníctvom bábkového predstavenia, ktoré si sami vyrobili, zrežirovali i zahrali pre svojich mladších kamarátov z MŠ.

V januári sa konala dôležitá udalosť – zápis budúcich prváčikov. Keďže ide o vzácnu chvíľu i atmosféra bola slávnostná – budúcich prváčikov a ich rodičov privítala Snehulienka a sedem trpaslíkov. Ako v rozprávke. V marci – mesiaci knihy si deti urobili výstavu kníh, ktoré majú najradšej a uskutočnil sa čitateľský maratón, v rámci ktorého sme si spolu čítali dielo Josefa Čapeka O psíčkovi a mačič-

Karneval

ke, kde spolu s nami čítali i zástupcovia rodičov a starých rodičov. Už tradične sa v našej škole uskutočnil „Deň bez aktoviek – Môj rozprávkový deň“, kde sme si rôznymi formami pripomenuli známou ľudovú rozprávku - Medovníková chalúпка.

V apríli našu školu navštívil kúzelník i pán Jozef Kučera z Rado-

šinej, ktorý deťom priblížil výrobu píšťaliek z vrbového prútia i výrobu iných hudobných nástrojov.

V druhú májovú nedeľu sme sa naším mamičkám a babičkám poďakovali prostredníctvom pripraveného kultúrneho podujatia v našom kultúrnom dome. Navštívili sme i bábkové predstavenie „Sln-cový kôň“ divadla Bum-Bác z Bratislavy v DK Javorina v Starej Turej.

Deň detí – 1. jún – sme spoločne oslávili rozprávkovým dopoludním a pripomenuli sme si, ako žijú deti v iných kútoch sveta.

Milou akciou našej školy je i oslava „Dňa rodiny“ – spoločné popoludnie s rodičmi, spojené s opekačkou, atrakciami pre deti a súťažami pre rodičov.

Akcií a podujatí bolo v našej škole počas uplynulého školského roku samozrejme oveľa viac, no naše očakávania smerovali celý školský rok k vytúženému dňu. K akému? To neuhádnate! Celý školský rok sme sa tešili na spoločný školský výlet do Dobšinského roz-

Výchovný koncert s ujom Jožkom z Radošinej

právkového sveta „HABAKUKY“ Donovaly. Kto bol s nami, určite dlho nezabudne, kto nebol, môže ľutovať, alebo sa tam ísť niekedy pozrieť. Prežili sme spolu krásny slnečný a samozrejme zase rozprávkový deň. Veď povedzte, už ste stretli Martinka Klingáčika? Alebo chcel už Hlúpy Jano chodiť do nejakej školy? A do tej našej – vaďovskej chcel, naozaj! Ale keďže už bol iba týždeň do konca školského roku, už by sa mu to neoplatilo, tak možno niekedy inokedy.

Prežili sme toho v tomto školskom roku naozaj veľa, niečo sme vám porozprávali, niečo sme nestihli, ale veľa sme sa naučili. A dobro a snaha je v každej rozprávke odmenené – u nás síce nie zlatom a drahými kameňmi, ale vedomosťami, ktoré deti nadobudli a dobrými známami, ktoré dostali na vysvedčení. Rozchádzali sme sa s pocitom dobre vykonanej práce, zdravo unavení, v ústrety prázdninám, aby sme načerpali nové sily do nového školského roku, a prežili ho aspoň tak dobre, ako tento...

No a na záver, ako to má byť, už len zazvonil zvonec – ten školský...

Výlet v Habakukoch

Ked' červený kohút zakikiríka

Dňa 18. júna 2013 sa vo firme Veeseer Plastik Slovakia s.r.o. v našej obci rozpútal najväčší požiar v novodobej histórii obce. Na hasení požiaru sa podieľali profesionálne jednotky HaZZ, ale veľmi veľkým prínosom pre likvidáciu požiaru bol i zásah

nášho obecného hasičského zboru a členov dobrovoľnej požiarnej ochrany. Naši chlapci hasili požiar zarovno s profesionálmi, a bolo vidieť, že svojmu poslaniu sú nielen oddaní, ale sú i výborne zorganizovaní. Spoločným nasadením sa napokon vo večerných hodinách podarilo požiar dostať pod kontrolu, ale naši dobrovoľní hasiči zotrvali pri požiarovisku až do budúceho dňa, lebo požiar sa stále rozháral a bolo treba ho podchvíľu hasiť. Požiar napáchal veľké škody, je však dobré, že

nikto neprišiel o život, ani sa nezranil. V našej obci bolo i v minulosti viacej vážnych požiarov, o ktorých sa dozvedáme z obecných kroník. Môžeme spomenúť niekoľko prípadov: V kronike obce je zmienka o veľkom požiari v r. 1779, kedy zhořela i veža kostola, o ďalších škodách sa však podklady nezachovali. Ďalší veľký požiar vypukol v obci 8. októbra 1836, kedy zhořelo 85 domov a 16 stodôl. O štyridsať rokov neskôr v auguste roku 1876 zhořelo pri požiari 96 domov a 18 stodôl, čo bola vlastne prevažná časť obce, nakoľko v tej dobe mala obec 114 domov s 857 obyvateľmi. V revolučnom roku 1848 bol v obci ďalší požiar, keď príslušníci vládneho vojska vypáľovali obce, ktoré pomáhali Hurbanovým povstalcov. Pred pomstou, rabovaním a vypálením nezachránili občanov ani prosby o pomoc, kraj sa zmenil na ruiny a ľuďom zostalo častokrát len to, čo mali na sebe. Za pomoc pri hasení požiaru poslalo Okresné riaditeľstvo HaZZ v Novom Meste nad Váhom poďakovanie všetkým členom OHZ a príslušníkom HaZZ a vyzdvihlo ich podiel

na zdolaní požiaru, ktorý prebiehal za extrémnych klimatických podmienok. Požiarom sa zaoberalo i obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 20.6.2013, kde všetci prítomní vyzdvihli zásah našich chlapcov – členov obecného hasičského zboru a príslušníkov HaZZ a taktiež im vyslovilo veľké uznanie a poďakovanie. Milí naši chlapci hasiči, ešte raz Vám i touto cestou ďakuje obecné zastupiteľstvo, starostka obce, občania obce a predovšetkým vedenie spoločnosti Veeseer Plastik Slovakia spolu so všetkými svojimi zamestnancami. **ĎAKUJEME!**

na zdolaní požiaru, ktorý prebiehal za extrémnych klimatických podmienok. Požiarom sa zaoberalo i obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 20.6.2013, kde všetci prítomní vyzdvihli zásah našich chlapcov – členov obecného hasičského zboru a príslušníkov HaZZ a taktiež im vyslovilo veľké uznanie a poďakovanie. Milí naši chlapci hasiči, ešte raz Vám i touto cestou ďakuje obecné zastupiteľstvo, starostka obce, občania obce a predovšetkým vedenie spoločnosti Veeseer Plastik Slovakia spolu so všetkými svojimi zamestnancami. **ĎAKUJEME!**

STAVANIA MÁJA

Aj v tomto roku nás naši hasiči potešili krásnym májom, ktorý sa nad dedinou po celý mesiac hrdo vypínal a zhmotňoval nám – súčasníkom, zvyky našich predkov. Máj bol pôvodne malý stromček, najčastejšie smrekový, ktorý mal symbolický význam a bol výrazom prírodného mýtu o boji zimy s jarou, smrti so životom; symbol na jar sa obnovujúcej prírody. Takmer u všetkých národov bolo zvykom nosiť máje na začiatku jari alebo leta v slávnostnom sprievode po dedine za spevu starodávnych obradných piesní ospevujúcich tvorivú silu prírody a pri tanci prejavujúcom radosť z víťazstva jari na zimou. Máje rozlične ozdobovali, najmä pestrými stužkami, farebnými papiermi a podobne. Slobodní mládenci ako prejav svojej náklonnosti stavali menšie máje do záhradiek pred domy slobodných dievčat v dedine.

VAĎOVSKÉ MLYNY

Veru tak, kde v minulosti bol mlyn, tam sa muselo dobre vodiť i poľnohospodárom, teda všetkým obyvateľom obce, a tie boli vo Vaďovciach až tri, ako ich spomína urbár čachtického panstva, z r. 1661: Pažitkách v Jazeri, Zemaných – Miklášech v Kúte a Pavelkách na Briežku. Tie mená sú mená posledných majiteľov.

Z druhej strany existencia mlyna hovorí o niečom dôležitom pre danú obec. Nie sú to len vodno-točné podmienky pre stavbu mlyna, ale aj dôkaz o remeselníckej, v dnešnom slova zmysle, technickej úrovni obce. Pretože sa nemlelo v priebehu celého roka, mlynár musel mať i druhé povolanie. Majstri- mlynári boli väčšinu bezzemkovia, často prichádzali na mlyn až zďaleka, dokonca z druhej krajiny, ako tomu bolo v prípade Zemaných - Miklášech mlyna. Tým druhým povolaním mlynára bolo obyčajne tesárčenie.

Teda mlyny, ich zbytky, sú nemými svedkami vyspelosti našej obce. Patrí sa povedať, že na začiatku 15. stor. obec Vaďovce zaujímala významné miesto medzi obcami čachtického panstva, bola vlastne najväčšou obcou, keď nepočítame mestečká Čachtice a Vrbové. Veľkosť sa počítala podľa tzv. „port“ t. j. brán, cez ktoré prejde voz - rebrinák naložený senom. Vaďovce mali 16 1 porty, kým Kostolné 13 1 porty, Lubina a Krajné po 11 portoch a Stará Turá bola len kopanicami s 5 portami (až zrada na husitskom vodcovi Janovi Švehlovi im umožnila daňové výhody a tým i rozvoj remesiel).

Okrem mlynov tu bola i rozvinutá tkáčska výroba, kováčstvo a kolesárstvo a neodmysliteľná výroba dechtu - „smoly“ z borovice (preto nás aj prezývajú „Smolári“). A čo viacej, v polovici 18. stor. sa začína v Suchom doli (medzi Nezom a Mestskými hájmi) ťažiť hnedé uhlie (lignit), ktorý sa vozil až do Trnavy. Bola to jediná ťažba na západnom Slovensku. Páleníčiarstvo ani nespomínam, tým sa slávil celé Myjavsko. Z poľnohospodárskych plodín okrem obilnín sa darilo ľanu, chmeľu a vinohradníctvu, čo svedčí o miernejšom podnebí v minulosti ...

Ale odbočil som od mlynov.

Najprv pár slov k ich konštrukcii a typu.

Vzhľadom na to, že vaďovský potok (nazývaný v minulosti to Teplice, to Topolecký a teraz Trstie) je pomerne hlboko zarezaný do jeho nánosov a má veľmi premenlivý ročný prietok. Preto nebolo možné ustanoviť mlynské koleso priamo v koryte potoka, ako to bývalo vo väčších riečkach. Riešenie majstri mlynári našli v systéme mlynských náhonov. To boli také odbočky od koryta rieky do úzkych, umelo vybudovaných kanálov s nevelkým spádom. Tieto umožňovali trvalý prítok vody na hnacie koleso. Tieto kanály sa viedli po úpätí sklonov lemujúcich dolinu potoka a pravdepodobne boli majetkom obce, pretože zaberali časť jej pôdy. Na tú dobu to boli náročné inžinierske diela - primitívnu meracou technikou bolo treba zabezpečiť nevelký rovnomerný spád. Voda do kanálov sa dostávala z potoka vzdutím hladiny pomocou stavov (pozri obr.) v ktorých si nielen deti urobili kúpaliská. Pre malý spád mlynské náhony sa rýchlo zanášali, preto ich bolo treba čas od času čistiť silami obce, tak povediac „brigádniky“. Pre chlapcov to bol čas na chytenie rakov, ktorých bolo hojne po spustení vody.

Nezachovalo sa veľa písomných správ o vaďovských mlynoch. Najviacej v mojom „rodinnom archíve“, o tom v Kúte.

O najvyššom - v Jazeri sa zmieňuje vo svojej knihe Dva razy zomrel spisovateľ Laco Zrubec v súvislosti s básnikom Sandorom Petőfim (Alexandrom Petrovičom): „Na jeseň v roku 1722 do nevelkej obce Úfany nad Žitavou, neďaleko Šurian k mlynárovi Jurajovi Petrovičovi, čo mal mlyn v osade Agáč, prišiel agent až z Čachtického hradu. Presviedčal ho, aby prišiel mlynárčiť do Vaďoviec na myjavské kopanice, vykresľoval mu to ako je tam krásne, akí sú tam dobrí ľudia.“ Tým viacej, že Turci šarapatili už v Leviciach. To, že o fungovanie mlyne sa staralo až čachtické panstvo svedčí o tom, že mlyny patrili jemu a mlynár bol len nájomník. Zabezpečoval pre hrad nielen múku, ale mal povinnosť napr. vykŕmiť jedného brava ročne, všakovú hydinu a robiť tesárske práce na hrade.

Gazdom na tom hrade bol mlynár Pažitka a mlyn sa nachádzal povyššie modlitebne cirkvi Adventistov. Zostali po ňom ich základy. Mlynár Petrovič sa poradil s manželkou, ktorá pod srdcom nosila dieťa a za nejaký čas zapriahol rebrinák, naložil najnutnejší inventár a vydal sa na dlhú cestu do Vaďoviec. Dobro urobil, pretože Turci skutočne dorazili do Ulian, vyrabovali a zničili jeho mlyn v Agáči.

Skoro dňa 20.9.1723 sa im vo Vaďovciach narodil syn, ktorého nazývajú Jurajom, ktorý založí vaďovskú Petrovičovskú vetvu Marišinych. Najviac sa stane prapradedom budúceho veľkého maďarského básnika, ktorý písal pod pseudonymom Sandor Pétőfi. Totiž jeden vnuk Tomáš, narodený v r. 1768 sa v mladých rokoch odsťahuje na Dolnú zem a zanechá mlynárčenie. Zaujímavá je okolnosť, že prvorođený Juraj (1723) sa oženil v r. 1747 s dcérou bývalého mlynára Barborou Pažitkovou, čo sa podobne zopakuje neskôr na mlyne v Kúte. Nejakto to so synmi mali naši mlynári poslabšie.

Druhý v poradí mlyn sa nachádzal v Kúte (pod cintorínom) a bol poháňaný z náhonu založeného až v Jazeri poniže Pažitkách mlynu. Ten mlyn je najzachovalejší a bol funkčný až do polovice 50-tich rokov minulého storočia. Mám niekoľko starých listín, ktoré sa uchovali v pozostalosti mojich predkov, nakoľko počnúc mojim pradedom Jánom Miklášom (nar. 1833) z Kostolného tam mlynárčili tri generácie Miklášovcov. Pre krátkosť miesta spomeniem len základné údaje: Teda mlyn bol založený už pred rokom 1661 a remeslo tiež vždy neprechádzalo po meči. Prvými prísťahovanými majstrami- mlynármi bola rodina Lutherovcov (otec Norbert) až z Čiech, z Náchodského panstva. Určite v tom museli mať prsty agenti z Čachtického hradu. Roku 1798 majster N. Luther, už v rokoch prichádza na mlyn so svojim synom Františkom (Frantzom), manželkou a tromi dcérami, aby priženil syna do mlyna. Nevesta sa volala Anna Kováčiková. Žil krátky život o čom svedčí testament z r. 1845 (je uverejnený v brožúrke VAĎOVCE 600 rokov). Má tri deti, ale syn zomiera v detstve, a tak „mlynárkou“ sa stáva najstaršia Katarína (nar. 1814), ktorá sa vydá za nejakého Michala Hučku. Dve jeho dcéry Katarína (nar. 1833) a Evu (nar. 1837) sa stanú mojim prababkami. Do Evy sa zahľadá tovaríš Ján Mikláš (nar. 1833) a spolu so svokrom začne mlynárčiť na mlyne. V r. 1870 k starému mlynu pristavia jednoposchodovú prístavbu, nazývanú tiež hoľský dom, teda prenajímali sa aj na bývanie. Z prvej generácie Miklášovcov mlynárčil len dedov brat Martin (nar. 1874), ktorý však v r. 1900 sa vysťahoval a v r. 1926 spolu s dedom predávajú svoje častky Jánovi Šimovi, ktorý prišiel z Kalnice. Na starom mlyne spolu - mlynárčil tiež Kostolanec Ján Mikláš (nar. 1888), ktorého prezývali Zemanech (odtiaľ i názov mlyna).

S mlynom je spojená tragická legenda o Neminárovi, ktorý patrili asi k potomkom z rodu mlynára Hučku (1853 – 1908). K tretiemu starému mlynu patrí Pavelkách mlyn na Briežku, poháňaný z rovnakého náhonu ako Zemaných mlyn. Môj rovesník Ján Ježo z Briežku podľa rozprávania dedka udáva: Mlyn patrili ich rodine, avšak bolo v ňom niekoľko vlastníckych častok, ktoré sa vyplácali ešte po 1. svetovej vojne. Žid Adler ho iba prenajímali. Poslednými majiteľmi boli Pavelkovci, do rodiny ktorých sa priženil Michal Držík- Reganých z Bukovinky.

Posledný štvrtý mlyn, stojí ako stavba doteraz na hranici s Hrachovištom, tzv. Lysých mlyn. Je hodne menší ako spomínané tri. Mlynský náhon bol od potoka odrazený tak asi na úrovni železničnej stanice, tam sme sa ako chlapci chodili kúpať. Podľa údajov na hrádach budov mlyn bol budovaný v rokoch 1835 a 1859. Na mlyne sa tiež vyrábali válovy pre svine a dobytok.

Po druhej svetovej vojne v 50-tich rokoch, keď sa potieralo súkromné podnikanie, končí i dlhodobá sláva vaďovských mlynov. Vlastne pomaly doznieva, nakoľko boli morálne zastarané – stará technológia mlynských kmeňov, ktorým konkuroval moderný lobottovský mlyn v Hrachovišti.

Vzhľadom na ich význam v živote obce bolo by treba udržať, čo sa udržať dá a niečo i rekonštruovať, napr. vodné koleso na Zemaných mlyne, ktorý vzorne udržiava nový vlastník p. Pavol Fraštia.

Ing. Vlado Mikláš

Spoločenská kronika

NARODILI SA

Vanesa Kačányová, Vaďovce, Martin Lesaj, Vaďovce č. 174, Sára Lužná, Vaďovce č. 173, Vanesa Vojtková, Vaďovce č. 214, Zoja Bieliková, Vaďovce č. 264, Júlia Javorová, Vaďovce č. 318

PRIHLÁSILI SA K TRVALÉMU POBYTU

Bačová Jana, Vaďovce č. 83, Javorová Ivana, Vaďovce č. 318, Klogner Marián, Vaďovce č. 343, Sabršul Pavol, st., Vaďovce č. 38, Sabršul Pavol, ml., Vaďovce č. 38, Sabršulová Viera, Vaďovce č. 38

Vitajte medzi nami!

UZAVRELI MANŽELSTVO

Peter Javor a Ivana Peniašková, Jana Chutniaková a Marián Klogner, Ing. Igora Naďová a Ing. Tomáš Németh, Alžbeta Tuková a Rosario Calí, Ludovít Fabián a Marcela Straková

ODHLÁSILI SA Z TRVALÉHO POBYTU

Tomáš Biesik, Vaďovce č. 341, Jana Biesiková, Vaďovce č. 341, Monika Dulínková, Vaďovce č. 39, Dominika Dulínková, Vaďovce č. 39, Anna Dulínková, Vaďovce č. 39, Jaromír Dulínek, Vaďovce č. 39, Matúš Cibulka, Vaďovce č. 283, Zuzana Cibulková, Vaďovce č. 283, Noel Černák, Vaďovce č. 137, Viktor Černák, Vaďovce č. 137, Žaneta Hornáčková, Vaďovce č. 137, Jaroslava Zámeková, Vaďovce č. 117, Terézia Zichová, Vaďovce č. 66, Veronika Zichová, Vaďovce č. 66, Barbora Zichová, Vaďovce č. 66, Lenka Kmeťová, Vaďovce č. 328, Tomáš Chalupa, Vaďovce č. 342, Miriama Štefíková, Vaďovce č. 117

Veľa šťastia v ďalšom živote!

ZOMRELI

Elena Pilátová, Vaďovce č. 71, Viliam Arbet, Vaďovce č. 204, Danuše Šimovičová, Vaďovce č. 294, Dušan Bača, Vaďovce č. 284

Češť ich pamiatke!

Smútočná spomienka

“Kto ho poznal, spomenie si, kto ho mal rád, nezabudne. Žiješ v srdciach tých, ktorí Ťa milovali.”

Dňa 29. augusta 2013 si pripomíname 10. výročie úmrtia nášho milovaného otca a starého otca

MILOSLAVA ŠTURCA

z Vaďoviec, ktorý nás opustil vo veku 82 rokov.

So žiaľom, ale stálou láskou v srdci na neho spomínajú:

dcéry Jarmila a Viera s rodinami a syn Miloslav

Hudba starých čias

Iba človek dokáže vyjadriť svoje pocity spevom a hudbou. Odpradáva ľudia takto prejavovali svoju lásku, smútok či odhodlanie. Istým spôsobom sa nám v zachovanej hudbe a spevoch minulých storočí takto zachovala a sprítomnila samotná ľudskosť predchádzajúcich generácií.

V nedeľu 21. júla 2013 sa v našom vaďovskom kostolíku sv. Michala Archanjela uskutočnil koncert vážnej hudby v rámci cyklu koncertov Klasika na vidieku, ktorý nám túto minulosť sprítomnil.

Diela starých majstrov interpretovali dvaja umelci: Anna Kňážíková spevom a Vladimír Ondrejčák na gitare. Zaujímavosťou je to, že gitara, na ktorej Vladimír Ondrejčák hral, je replikou starého nástroja a je vyrobená špeciálne pre tohto umelca.

Anna Kňážíková je zakladajúcou členkou súboru starej hudby A prima vista, sólistkou a zboristkou, a taktiež učiteľkou hudobno-teoretických predmetov na Súkromnom konzervatóriu v Nitre.

Vladimír Ondrejčák je sólista a gitarový komorný hráč, ktorý sa venuje hudbe starých čias.

Na koncerte vo Vaďovciach hrou a spevom sprítomnili diela takých európskych majstrov z obdobia renesancie i baroka, ako je Johann Sebastian Bach, Francesco Canova, Giulio Caccini, John Dowland, Carl Maria von Weber, Mario Giuseppe Sergio Pantaleo Giuliani a bratislavský rodák nemeckého pôvodu Joseph Kaspar Mertz.

Gitarové sóla sa striedali so skladbami, v ktorých zaznel sólový spev sprevádzaný gitarou. Obaja umelci krátkym vysvetlením poslucháčom jednotlivé diela pred ich interpretáciou priblížili a tak umožnili aj ľuďom z vidieka na chvíľu vstúpiť do sveta hudby a piesní starých čias. A nielen to – vnímavý poslucháč mohol aspoň na okamih zachytiť ozvenu ľudskej radosti, bolesti, lásky, ktorá mu pripomína, že aj keď človek žije na tejto zemi len obmedzený čas, nezomiera naveky, ale žije ďalej.

Mgr. Mária Schindlerová

